

Recensies

‘Orphée aux enfers’ van Opera Zuid is een **waar operafeestje**. Dat vieren we niet vaak in Nederland.

Foto Joost Milde

Orphée aux enfers
Opera

21/5, Parktheater, Eindhoven. Tournee t/m 22/6. operazuid.nl.

Alleen al de precieze coloraturen van Amel Brahim-Djelloul als Eurydice zijn genoeg reden om te komen luisteren naar Orphée aux enfers.

De nieuwste productie van Opera Zuid, *Orphée aux enfers* van Jacques Offenbach (1819-1880), is om meerdere redenen bijzonder. Hoe vaak zie je dat nou: een opera die zich afspeelt in het oude Griekenland, waarbij de regisseur het verhaal gewoon laat afspelen op de Olympus en in de onderwereld, in plaats van in een hotellobby of op de Westelijke Jordanoever. Het kan dus: goden die vleugeltjes mogen dragen, een komedie die een komedie mag zijn.

En gesproken dialogen in de opera, in het Frans nog wel? Bij veel operaregisseurs gaat er direct een streep doorheen. Maar bij de première, zondag in het Parktheater in Eindhoven, luisteren we naar prachtig Frans – een tekst die van een paar slimme updates is voorzien.

Zo nemen Opera Zuid en regisseur

Benjamin Prins het publiek én het kunstwerk serieus, want alles wat hier op het toneel en in de orkestbak gebeurt, is geheel in de geest van Offenbach. Met *Orphée aux enfers* maakte de componist een komische meta-opera die geen extra laag of registersverhaallijn nodig heeft. De Orpheus-mythe wordt door de gehaktmolen gehaald: deze Eurydice kan de muziek van haar man niet verdragen en is hem liever kwijt dan rijk. Ook de destijds bekendste Orpheus-opera, die van Gluck, wordt geridiculiseerd. De toevoeging van muziek van Mendelssohn en Charpentier werkt goed.

Er is niet bezuinigd op rekvisieten, kostuums en decors: dit is een ongekend weelderige productie met groots opgezette scènes, vol dans en humor, met als hoogtepunt het allegorisch personage De Publieke Opinie (een travestierol van Thomas Morris), voor wie iedereen op het toneel siddert. Al naar gelang we dieper afdalen in de onderwereld, staat Prins meer verwijzingen

naar het heden toe.

Opera Zuid heeft uitstekend gecast. De abrikozenjamtonen en precieze coloraturen van Amel Brahim-Djelloul als Eurydice zijn al genoeg reden om te komen luisteren. Mark Omlée is geknipt voor de rol van Pluton en Mathys Lagier heeft niet alleen een meer dan geschikte stem, maar ook een timing op het podium om te worden herinnerd.

De meeste muziek is onderhoudend tot zeer goed, en de ‘galop infernal’ is niet voor niets bekend komen te staan als dé cancan. Met de gedreven Limburger Enrico Delamboye (46) op de bok speelt de Philharmonie Zuidnederland vooral ritmisch sterk.

Tien van de veertien voorstellingen zijn in Brabant en Limburg. Voor de muzikliefhebbers uit het noorden is een tripje zeer aanbevolen, want een operafeestje zoals dit vieren we in Nederland niet vaak.

Merlijn Kerkhof

‘Spafrica’ neemt de empathie van een **wit publiek** onder de loep.

Foto Anouk Maupu

Ntando Cele kruipt op het podium bedrieglijk goed in de huid van theatermaker Julian Hetzel.

Het is theatermaker en kunstenaar Julian Hetzel wéér gelukt: na anderhalf uur sta je tijdens Spring Performing Arts Festival buiten met een knoop in je maag en een brein vol morele dilemma's. Die heeft hij slim verpakt in de knappe performance *Spafrica* – iedere samenvatting zou de voorstelling tekortdoen en te veel kunnen verraden. Vooropgesteld: alle credits gaan naar de zwarte Zuid-Afrikaanse performer Ntando Cele (onder meer opgeleid aan DasArts in Amsterdam), met wie Hetzel voor *Spafrica* samenwerkt.

Cele kruipt op het podium bedrieglijk goed in de huid van Hetzel als witte sociaal geëngageerde kunstenaar, om zo te ontsnappen aan verwachtingen die onvermijdelijk worden geprojecteerd op de zwarte huidskleur van een protesterend performer uit Durban. Vervolgens introduceert ze via een komische confrontatie met het publiek een sociaal experiment rond gebottelde tranen. Daarbij refereert ze aan geopolitieke conflicten over water als schaarse hulpbron (water = de nieuwe olie) en ieders grondrecht op schoon water. Cele vraagt een ‘volun-tear’ te huilen in een speciaal ontwikkeld tranenopvangmasker. Vervolgens krijgt die collectief verzamelde empathie een gevaarlijk wrang bijsmakje.

In een briesende finale laat ze zien hoe empathische reacties van een wit publiek haar geketend houden. Identiteitspolitiek op een podium werkt niet bevrijdend maar bevestigend; ze houdt kapitalistische machtsstructuren, koloniale verhoudingen en uitbuiting van bronnen in stand.

Het zijn complexe analyses maar ze passen uiteindelijk allemaal in dat ene flesje met tranen: vloeibare empathie, gebotteld onder het merk *Spafrica*.

Voor je het weet, trap je in de val om het na afloop te kopen, als aflat. **Annette Embrechts**

SPAfrica
Theater

Door Studio Julian Hetzel & Ntando Cele. 21/5, Theater Kikker (tijdens Spring Performing Arts Festival), Utrecht. Tournee in Nederland: 6/10 t/m 16/02.

Het publiek in de Ziggo Dome in Amsterdam vouwt zich als een **warme deken** om antiheld Post Malone heen.

Foto Ben Houlijck

Post Malone live is een ontwapenende meezingshow die verder toch niet veel om het lijf heeft.

Austin Richard Post (27) wilde muziek maken, was eigenlijk een rockjongen maar zag in de jaren tien ook wel in dat hiphop en trap met diepe bassen het beter deden. Zijn eerste hits *Rockstar* en *White Iverson* pasten perfect in het smaakbeeld van dat decennium.

Maar Post Malone bleef ook gelikte popliedjes maken, met zijn fijne, met sensitieve trillers omgeven zangstem. Zijn laatste hit *Chemical* is pure radiopop, waarin geen spoor trap of hiphop meer te ontdekken valt.

Ondanks die ongrijpbaarheid – of misschien juist wel dankzij – is Post Malone een van de grootste popsterren geworden. De liefde waarmee hij wordt onthaald in de uitverkochte Ziggo Dome in Amsterdam, spreekt voor zich. De concertzaal vouwt zich als een warme deken om hem heen.

Post Malone weet dat hij genoeg heeft aan die adoratie van zijn antiheld-achtige persoonlijkheid. Hij

heeft geen enkel bandlid bij zich en eigenlijk ook geen spectaculaire show. Hij krijgt een dampende hal moeiteloos anderhalf uur aan zijn voeten door alleen zijn nummers mee te zingen met een bandopname.

Zijn show is ook voor het publiek een meezingfeest. Het is heerlijk om de knuffelbeer in korte broek op volle kracht zijn hit *Psycho* door de Ziggo te horen blazen, en zelf even mee te brullen. Zijn getergde zang in de trantrekker *I Fall Apart* ontroert echt, en de doorstart naar het dansbare popliedje *Circles* werkt prima.

Er komen zeker misbaksels voorbij, zoals het onbenullige *When I Am Alone*, waarin Post Malone zich overschreeuwt bij lelijke drum-'n-bassbeats. Maar de manier waarop hij zich samen met 17 duizend fans door bijna 25 hits werkt (en de zelfgemaakte T-shirts die hem vanuit het publiek worden aangereikt, direct aantrekt) is toch ontwapenend leuk. Al heeft de show uiteindelijk net zo weinig om het lijf als die eenzame jongen op het podium in dat korte broekje.

Robert van Gijssel

Alles bij Avalon Emerson & The Charm **klinkt nog erg onwennig**, op het kleine podium van Bitterzoet.

Avalon Emerson & The Charm
Pop

19/5 Bitterzoet, Amsterdam. 19/8 Lowlands, Biddinghuizen.

De zang van Avalon Emerson, op haar album prachtig helder, pakt live in Amsterdam wat vlak uit. Het optreden voelt mede daardoor aan als een try-out.

Als dj en producer is de Amerikaanse Avalon Emerson (34) al jaren een regelmatige en geziene gast in Nederland. Ze bracht haar rijke house (als dj-set of live) naar festivals als Rewire, Amsterdam Dance Event, Down The Rabbit Hole en Wildeburg.

Vanavond is alles anders. Op het kleine podium van het Amsterdamse Bitterzoet staat ze niet achter een tafel met elektronische apparatuur, maar achter een microfoon, met twee live-muzikanten (bas en gitaar) achter zich. Avalon Emerson als frontvrouw van haar eigen band, The Charm, en zangeres van haar eigen dromerige popliedjes. Er staan er negen op het mooie, vorige maand verschenen album *The Charm*, dat Emersons liefde voor bijvoorbeeld de Cocteau Twins verraadt.

‘Het is pas ons achtste optreden’, zegt ze, ‘of is het nou het zevende?’

Hoe dan ook: dit is het tweede in Europa.

Het klinkt allemaal nog erg onwennig. Emersons zangstem, helder en zelfbewust op het album, blijkt op het podium vlakker. Amper veertig minuten duurt het optreden (meer liedjes zijn er nu eenmaal nog niet) en niet alles komt uit de verf.

De songs hebben een elektronisch substraat. Als er een beat is, zoals in *A Vision*, geeft die de live-muzikanten richting als een metronoom en blijkt Hunter Lombard een prima gitarist. Als de onderstroom vrijer van vorm is, zoals in *Entombed in Ice*, raken gitaar en bas elkaar soms kwijt.

Het geeft het korte optreden in Bitterzoet het karakter van een try-out. Over drie maanden, op Lowlands, zal het vast steviger staan. Dan zullen de kleuren uitgesproken zijn en zullen Avalon Emerson & The Charm vast meer te bieden hebben dan de charme uit hun bandnaam.

Menno Pot